

Inleiding

Inleidende begrippen	3
Wettelijke basis	3
Gewestelijke belasting	5
Het budgettaire belang van de erfbelasting	5
Onderscheid tussen successierecht en recht van overgang door overlijden	6
Hoedanigheid van de overledene	7
Maatstaf van heffing en aftrek van schulden	7
De aangifte	8
Algemene opmerking	8

Titel 2. VCF

Hoofdstuk 7. De erfbelasting.	11
Afdeling 1. Het belastbaar voorwerp	11
Belasting op “de overgang door overlijden”	11
Uitbreiding van de werkingssfeer van de erfbelasting, de fictiebepalingen. . . .	12
<i>A. Schulden uitsluitend bij uiterste wil erkend.</i>	13
<i>B. Geveinsde schuldbekentenis onder levenden</i>	14
<i>C. Schenkingen onder opschortende voorwaarden</i>	15
<i>D. Voordelen die voortspruiten uit de ongelijke verdeling van de huwelijksgemeenschap</i>	16
<i>E. Schenkingen binnen de drie (of zeven jaar) jaar voor het overlijden</i>	18
<i>F. Beding ten behoeve van een derde</i>	19
Toepassingsvoorwaarden	20
De levensverzekeringsgift	23
<i>G. Levenslange rechten beschouwd als volle eigendom</i>	23
De gemeenschappelijke kenmerken	24
De specifieke kenmerken	25
<i>H. Het legaat met een last ten voordele van derden.</i>	27
Afdeling 2. De belastingplichtigen	28
Afdeling 3. De belastbare grondslag	28
Onderafdeling 1. Algemeen	29
Onderafdeling 2. Actief van de nalatenschap	29
Onderafdeling 3. Waardering van het actief.	33
De verkoopwaarde	33
Bijzondere waarderingsregels	34

<i>Officiële raming beursgenoteerde effecten</i>	34
<i>Aandelenopties</i>	35
<i>Forfaitaire raming</i>	35
In het buitenland gelegen onroerende goederen	36
Schuldvorderingen	36
Altijddurende rente/erfpachten	36
Lijfrenten	37
Levenslang vruchtgebruik	38
Tijdelijke renten	39
Blote eigendom	40
Het recht van gebruik en bewoning	40
<i>Specifieke regels met betrekking tot de waardering</i>	40
De verdeling met toebedeling van een vruchtgebruik of tijdelijk recht	41
Voorwaardelijke en betwiste goederen	41
Nieuwe feiten	42
De voorafgaande schatting	43
Onderafdeling 4. Het passief van de nalatenschap	45
<i>Het (tijdig) aantonen van het bedrag aan passief.</i>	45
<i>Het effect van de fictiebepalingen op het passief.</i>	46
<i>Voorbeelden aftrekbaar passief.</i>	47
<i>Begraveniskosten</i>	47
<i>Vergoeding voor de testamentuitvoerder</i>	48
<i>Versterkte bewijsplicht voor sommige schulden</i>	48
<i>Het niet-gedagtekende betalingsbewijs</i>	49
<i>De tegenbrieven.</i>	49
<i>Buitenlandse belastingschulden</i>	49
<i>Waardering van het passief en forfaits</i>	50
<i>Forfaits</i>	50
<i>De uitvaartverzekering.</i>	50
Onderafdeling 5. Aanrekening van het passief op het actief	52
Afdeling 4. Tarieven.	54
Onderafdeling 1. Algemene bepalingen	55
<i>Tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en samenwonenden.</i>	55
<i>Tarief tussen broers en zussen</i>	59
<i>Tarief tussen alle anderen</i>	60
<i>Specifieke regels.</i>	61
Onzekerheid over bloedverwantschap	61
Verschillende graden	61
Fidei-commis / erfstelling over de hand	62
Het fidei-commis de residuo/ het restlegaat	63
Tarief op de dag van het overlijden	64
Onderafdeling 2. De verlaagde tarieven	64

<i>Het verlaagde tarief voor bepaalde rechtspersonen</i>	64
Het duolegaat	65
<i>Het verlaagde tarief voor familiale ondernemingen en aandelen van de familiale vennootschappen</i>	66
Preciserings	66
Voorwaarden op het moment van overlijden	67
Voorwaarden na overlijden voor familiale ondernemingen	69
Voorwaarden na overlijden voor de familiale vennootschap	70
Vormvoorwaarden	70
Afdeling 5. De verminderingen	71
De vermindering voor kleinere erfdelen	71
<i>Categorie rechte lijn en tussen partners</i>	71
<i>Categorie “broers en zussen”</i>	72
<i>Categorie “alle anderen”</i>	73
Vermindering voor kinderen jonger dan 21 jaar en hun langstlevende ouder	73
Vermindering wegens nieuwe overdracht binnen het jaar	74
Vermindering wegens elders betaalde successierechten	75
De verrekening van betaalde registratierechten bij de fictiebepalingen	75
De vriendenerfenis	76
Afdeling 6. Vrijstellingen	77
Maatschappelijke rechten in vennootschappen, opgericht met als doel het financieren en realiseren van serviceflats	77
De vrijstellingen uit artikel 2.7.6.0.2. en 2.7.6.0.3. VCF	78
Ascendenten erven van hun descendentes	78
Natuurbeheerplannen	80
Vrijstelling voor wezen	82
Vrijstelling voor de langstlevende partner	83
Vrijstelling van de nettowaarde van de gezinswoning	83
<i>Het begrip “gezinswoning”</i>	84
Vrijstelling gehandicapte verkrijgers	85
Cumul van voordelen	86
Afdeling 7. Wijze van heffing	87
Achtereenvolgende aangiften bij opschortende voorwaarden	88
Verwerping	89

Titel 3. Inning en invordering

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen, opcentiemen, opdecimen en administratieve onkostenvergoedingen	93
Hoofdstuk 2. Inkohiering	94
Afdeling 1. Algemeen.	94
Afdeling 2. Uitvoerbaarverklaring	94
Afdeling 3. Overledenen en onverdeeldheden.	94
Afdeling 4. Aanslag voor overnemende of verkrijgende vennootschap	94
Afdeling 5. Berekening en afrondingswijze.	95
Hoofdstuk 3. Aanslagprocedure	95
Afdeling 1. De aangifte	95
Personen die de aangifte moeten indienen	95
<i>Bijzondere situaties</i>	96
Plaats van aangifte	96
Termijn voor het indienen van de aangifte	97
De nieuwe aangifte	98
De verlengde termijn voor het indienen van de aangifte	99
Inhoud van de aangifte.	101
<i>Algemeenheden</i>	101
<i>Identiteit van de overledene</i>	102
<i>De fiscale woonplaats van de overledene</i>	102
<i>De burgerlijke staat van de overledene</i>	102
<i>Identificatie van de aangevers</i>	103
<i>Gegevens van de andere erfopvolgers</i>	103
<i>De gegevens van personen die hun aandeel in de nalatenschap verworpen hebben</i> ..	103
<i>De woonstkeuze</i>	103
<i>De wilsbeschikking</i>	104
<i>De erfovereenkomst</i>	104
<i>Vermogen</i>	104
<i>Beurswaarde</i>	104
<i>Gemeenschappelijk vermogen – Actief: het overzicht van de waarde van alle bezittingen, baten en vorderingen</i>	104
<i>Het fiscaal actief</i>	107
<i>Inbreng en inkorting</i>	108
<i>Verzekeringspolissen tegen brand, diefstal of ander risico</i>	108
<i>Uitdoving of overgang van vruchtgebruik</i>	109
<i>Wettelijk opvolgend vruchtgebruik</i>	109

<i>Het fidei-commis</i>	109
<i>Toepassing van voordelen</i>	109
<i>Overzicht van alle bijgevoegde bewijsstukken</i>	111
<i>Ondertekening</i>	111
<i>Waardering van onroerende goederen</i>	112
<i>Diverse bepalingen met betrekking tot de aangifte</i>	112
Afdeling 2. Aanslagjaar en belastbaar tijdperk	112
Afdeling 3. De aanslagtermijn	112
Afdeling 4. Aanslagbiljet	113
Afdeling 5. Verzending	114
Hoofdstuk 4. Betaling van de rechten en boeten	114
Afdeling 1. Algemeen	114
Afdeling 2. Betaaltermijnen	114
Afdeling 3. Wijze van betaling	115
<i>Cultuurgoederen</i>	115
Afdelingen 4. – 5. – 6. Vermeldingen op het betaalformulier – Bewijs van betaling – Datum van uitwerking van betaling	118
Afdeling 7. Wijze van aanrekening van betaling, aanwending en aanzuivering	118
Afdeling 8. Betalingsfaciliteiten	119
Hoofdstuk 5. Bezwaar	119
Hoofdstuk 6. Ambtshalve Ontheffing (AO) / Teruggave	120
Hoofdstuk 7. De nietigverklaring	122
Hoofdstuk 8. Gerechtelijk beroep	122
Hoofdstuk 9. Intresten	123
Afdeling 1. De nalatigheidsintresten	123
Afdeling 2. De moratoriumintrest	124
Hoofdstuk 10. Invordering	124
Afdeling 4. Bijzondere gevallen	125
Onderafdeling 3. Invordering bij erfgenamen	125
Onderafdeling 4. Invordering bij anderen	126
Onderafdeling 6. Invordering bij betwisting	126
Afdeling 5. Zekerheden	127
Onderafdeling 2. Het voorrecht	127
Onderafdeling 3. De wettelijke hypotheek	127

Onderafdeling 4. Rechten van derden	128
Onderafdeling 5. Zekerheden met betrekking tot erfgenamen die buiten de EER wonen.	128
Hoofdstuk 12. Verplichtingen van derden	129
Hoofdstuk 13. Onderzoek en controle	129
Onderafdeling 1.	129
Onderafdeling 2.	130
Onderafdeling 3. – 4. Plichten van derden en openbare instellingen.	130
Hoofdstuk 14. De verjaring	132
Hoofdstuk 15. Strafrechtelijke vervolging	132
Hoofdstuk 16. Administratieve sancties	134
Hoofdstuk 17. Bewijsmiddelen	134
De bewijslast.	134
De bewijsmiddelen.	135
De antimisbruikbepaling	136
De witte en de zwarte lijst.	137
Hoofdstuk 18. Belastingverhogingen en administratieve geldboetes	138
Administratieve boetes	138
De belastingverhogingen	139
Laattijdige aangifte.	140
Onvolledige aangifte.	141
Te laag aangegeven waarde	142
Niet indienen van de aangifte	142
Foute vermeldingen	142
Met het doel te ontduiken	143
Kwijtschelden of vermindering van boetes	143
Dubbele sanctionering.	143
Hoofdstuk 19. Beroepsgeheim	143
Hoofdstuk 20. Verstrekken van inlichtingen	144
Hoofdstuk 22. Voorafgaande beslissingen	144
Aanvraag ruling	144
Werkwijze	145

Uitsluitingen	145
Geldigheidsperiode	146
Publicatie	146
Gemengd dossier	146

Aangifte van nalatenschap